

Biblia pauperum

2013 február 20. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

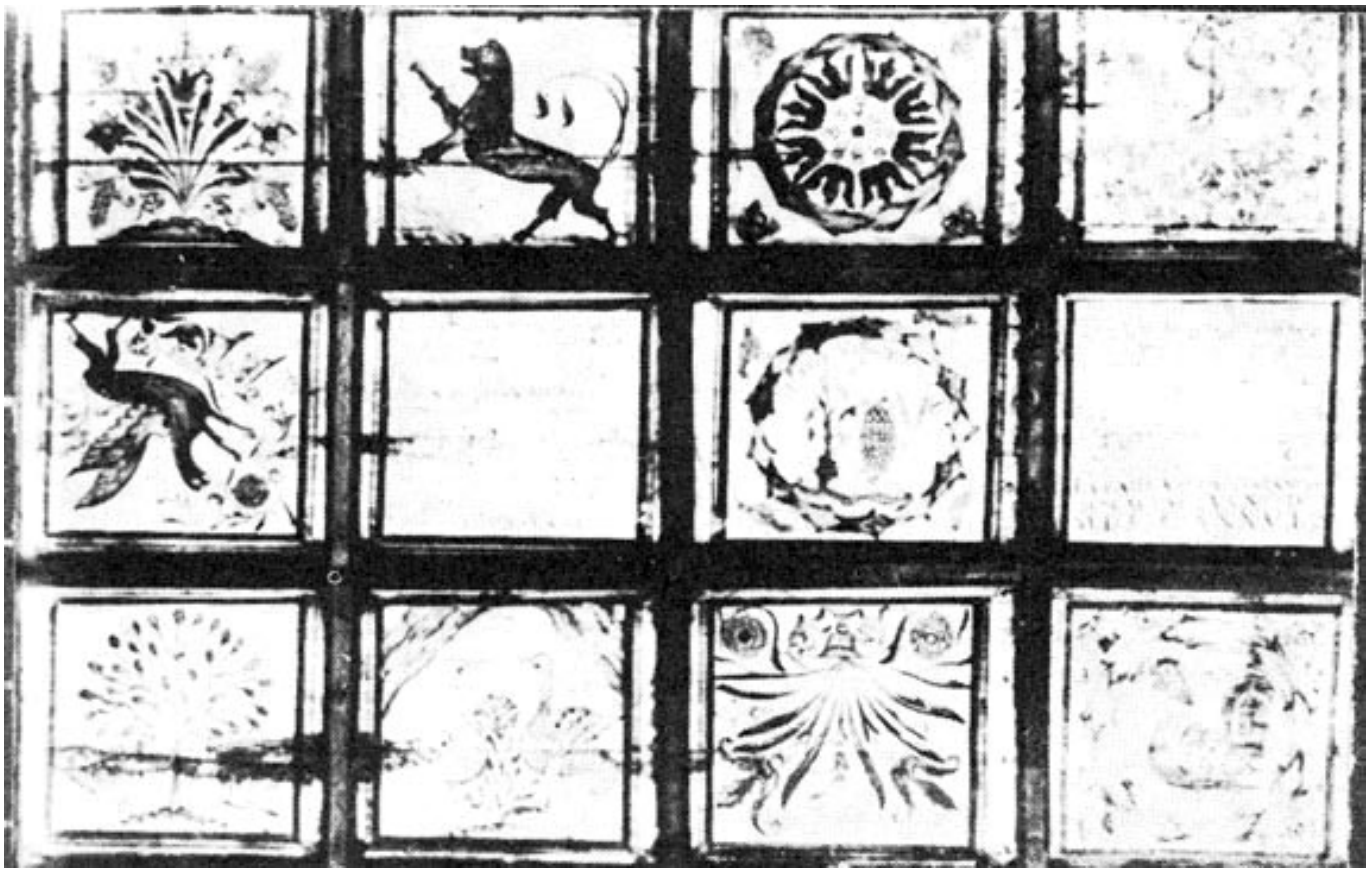
- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

Pontosan azért utaztam a szilágysági Krasznára, mert ismertem *Vilhelm Károly Festett famennyezetek* cím? könyvecskéjét, amely 1975-ben jelent meg a bukaresti Kriterionnál. Munkájában a szerz? sorra veszi mindazokat az erdélyi templomokban található „deszkafölepeket”, amelyeken figurális ábrázolások találhatók. E templomok között kitüntetett helyen szerepel a krasznai, s nem véletlenül, hiszen nemcsak a mennyezetet fest? asztalosmester legjobb munkájának tartja, hanem olyan míves alkotásnak, amellyel „a század figurális kazettái között csak a dics?szentmártoni versenyezhet” csupán.

Kraszna valaha város volt: a vár, a város és a vármegye is a hasonnev? folyótól nyerte nevét. („Szép” vizet jelent a szláv eredet? név.) A város – miként azt Bél Mátyás írja 1793-ban – azel?tt „s?r?n lakott volt, de a kedvez?tlen id?k folytán annyira megfogyott, hogy városnak alig nevezhet?”. A városból lett nagyközségnek a vára már régóta nincs meg, gótikus temploma azonban ?rzi múltjának fényét. A jelenlegi, kereszthajóval b?vített templom a XIV. században épült.

A hajót ma vízszintes famennyezet takarja, amelyen jelenleg 138 kazetta található, a gyönyör?en komponált cethal Jónás szájában, sz?l?fürtöt cipel? figurák, Ádám és Éva, angyal és szirén, bagoly és róka, teve (egypúpú), gólya és szarvas, kett?s farkú oroszlán, galambok életfával, páva és hétfej? sárkány stb.
A számos tábla közül itt egyet mutatunk be. A Kanahán-beli Sidók feliratú tábla képe pontosan így ismert a XV. századi fametszetes esztergomi Biblia pauperum egyik lapján is, amely a két hírhozót mutatja az óriás sz?l?fürttel. A történet Mózes IV. könyvében (13.24) olvasható, amikor Kánaán földjére kémek küldetnek, felmennek dél fel?l, és eljutnak Hebronig. Negyven nap múlva pedig visszatérnek a kémlelésb?l. „Mikor pedig eljutának Eskol völgyéig, lemetszének ott egy sz?l?vessz?t egy sz?l?fürttel, és ketten vivék azt rudon…” Az említett Biblia pauperumból érthet? az allúzió, amikor a fametszet készít?je ezt a történetet a Vörös-tengeren való átkeléssel és Krisztus megkeresztelésével állítja párhuzamba. Ezek mellett az ótestamentumi próféták szavaival, igéivel alátámasztva, az új haza megszerzését, a megújulás vágyát és reményét hirdetve gondolhatunk arra, hogy ez volt, ez lehetett ott Krasznán is ennek a jelentése.

Móser Zoltán - mno.hu

Ajánló